N°. 215. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag 7 en 8 September.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der houders van de Obligatien ten laste dezer Stad, *dat* op datum gedane voordragt van den stedelijken Raad, door Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Braband, bij besluit van den 25 Julij 1834 No. 66, authorisatie is verleend, om de achtentalligе *twee derde* der interessen over 1810 tot en met 1814 en der lijfrenten van 1810 tot 1813 ingesloten, aanvankelijk voor het achtentallig *een derde* van het *gezamenlijk montant* over de jaren, uit te betalen.

En zullen daartoe de daartoe aangewezene houders uitgenoodigd, hun hunne Obligatien, aan te vangen met de maand October aanstaande, des Dinsdags en Vrijdags van ieder week, 's morgens van negen tot twaalf en 's namiddags van twee tot vier uur, ten kantore van den Stedelijken Ontvanger aan te bieden, wanneer, na aanteekening daarop der uitbetaling en na wederkeerige onderteekening der daartoe bij dezelve voorhandene kwitantien, de voorlopige gedeeltelijke voldoening als voren zal plaats hebben.

BREDA, den 4den September 1834.

DE ROY, Vt.
Ter Ordonnancie van dezelven
De Secretaris der Stad.
H. W. SCHAUIKES

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische bladen behelzen volstrekt geene berigten van eenig staatkundig belang. Men leest in dezelve dat vorst *Leopold* eerst tegen den 15den te Brussel wordt teruggewacht; dat voorts bij de aanstaande viering der Septembar-dagen, niet minder dan 1750 stuks ijzeren kruisen, waarvan 650 in 't goud en 1100 in 't zilver gemonteerd, zouden worden uitgedeeld aan zoodanige personen, die zich aan de revolutie in 1830 en later, zelfs onder anderen in de dagen van Augustus 1831, aan België hadden verdienstelijk gemaakt. Eindelijk vindt men in de belgische bladen een berigt uit Antwerpen van den 2den, aan het brusselsch handelsblad *le Mercure* gezonden, volgens welk twee brusselsche speculanten in de fondsen, bestaande uit een middel tusschen de Commissionairs en Agenten van Beurs, sich een voordeel van tusschen de 40 en 50,000 franken hadden weten te bezorgen. Deze [illegible] veel opgang en ook [illegible] voor de regtbank van Koophandel te Brussel gedagvaard en [illegible]

De [illegible] over de opstanden [illegible] het belgisch leger, waarvan hij in een korte nommer gewaagd had. De commissie bevat tusschen wel aan een dozijn leden, die zich met de verlegging van de [illegible] hebben te verdedigen gehad. Zij hebben dezelve toegelaten, toen de heer *Goblet* zijn ministerie intrad, met eenen nieuwen secretaris-generaal en met eenen nieuwen chef van de algemeene legeradministratie, beiden van de kleur van den heer *de Puidt*. Wat ons betreft, de naam van den heer *Goblet* zal ons altijd stuiten. Voor ons is hij de oorlogsminister dag, opvolger van den heer *d'Hane*, voorganger van den heer *de Puidt*; de voornaamste lastgever van den generaal *Meltinet* om de blokkade van Maastricht op te heffen, toen Maastricht het niet lang meer houden kon (!); 't is de minister onder wien de zamenzweering *Gregoire*, de zamenzweering *van der Smissen* hebben zien plaats grijpen, welke het ministerie niet door het geringste bewijs heeft zoeken tegen te gaan, en van welke alleen de Gentsche pompiers en de kapitein *Kenens* en de *Keukhoit* ons bevrijd hebben; 't is bovendien de minister die eene verhooging van traktement heeft moeten hebben, om zich van Berlijn te hebben laten wegjagen, 't is de minister die, na in zijne geboorteplaats Doornik het onderspit gedolven te hebben gedolven, te Brussel met zijn ambtgenoot *Leclerc* met [illegible] kunnen worden, dan door middel van ballotering, en met behulp van de verdeurzaagde pogingen der door dit heer gebezigde zeepfabrikanten, Kruideniers, winkeliers, schoenmakers, kleer- en zadelmakers enz.

De heer *Goblet*, is een kwaad overblijfsel van het ministerie *Lebeau*, welk, bij dezelfs komst in 't ministerie, zonder twijfel de moeijelijkheden zal vermeerderen, die zich reeds voor de toekomstige administratie opdoen."

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 97 ¼; Sp. pasp. 52 ¾; 33 ¼; 5 pCt. 25, 24; Nap. 66; Braz. 74 ½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den September.

De berigten van de Spaansche grenzen bepalen zich heden tot de volgende weinig beduidende depeche van gisteren uit Bayonne gedagteekend:

"Men verwachtte dat de beide bataillons Guipuscoanen, die hebben ontbonden, des zelfsbeveels, van de omstreken van Sebastiaan naar hunne woningen teruggekeerd. Don *Carlos* heeft den 30sten Augustus te Araiz doorgebragt."

— Uit Rheims schrijft men van den laatsten der vorige maand, dat [illegible] gisteren [illegible] eener vereeniging van leden [illegible] ten [illegible], vooral in de katoenspinnerijen, [illegible] eene vermindering van loon door de fabrikanten [illegible], verklaarden zes dagen gevorderd hadden te arbeiden. Alle, ten zeerste aan de stedelijke autoriteiten vreemd, daar de menigte van dag tot dag aangroeide, en waarschijnlijk door woelgeesten opgestookt, onder het gezang der Parisienne en van andere toepasselijke liederen de straten doorkruiste. Voor het overige waren er bij gebrek dadelijke ongeregeldheden voorgevallen, doch de nationale garde was een paar dagen onder de wapenen, en had ook thans nog order om zich elk oogenblik gereed te houden. Men had twee of drie der aanvoerders in hechtenis genomen, en zou deze wegens verbodene vereeniging vervolgen.

— De heer *Girod de l'Ain*, die door de commissie van Instructie, door het hof der Pairs benoemd, tot rapporteur te verklaren, houdt zich met de zamenstelling van het algemeen verslag over de gebeurtenissen van April, bezig; en zal, zoo men zegt, dit tegen het einde der loopende maand hebben voltooid.

— De ongesteldheid van den maarschalk *Gérard*, schijnt minder ernstig te zijn geweest, dan men voor een paar dagen vermoedde, of wel zeer spoedig geweken. Immers men verzekert thans, dat hij reeds gisteren eene vrij langdurige conferentie met den heer *de Talleyrand* had, en ook den voorzitter van de kamer der Pairs, den heer *Pasquier*, ten zijnent ontving.

— Voor eenige dagen is bij de Parijsche hoogeschool een geheel nieuwe leerstoel voor het staatkundig regt opgerigt, en daarvan de waarneming aan den voormaligen Italiaanschen hoogleeraar *Rossi* opgedragen. Men zegt dat zeggen zijner aanhangelingen, even als bij het eerste beroep van dezen geleerden, zich over die keuze ten hoogste hebben beklaagd.

— Heden (*5 September*) waren de fondsen [illegible] 5 pCt. 106,30; 3 pCt. 74,90; Nap. renten 92; Spaansche [illegible]

[illegible]

[illegible] den 5den September.

Dezer dagen heeft Z. M. benoemd: Tot Ridder der Orde van den Nederlandschen *Leeuw*, den ridder en inspecteur-generaal van den geneeskundige dienst voor 's Rijks zee- en landmagt, den heer *J. C. B. Bernard*; en voorts 168 ridders, waaronder de heeren: *M. Vestiou*, Mr. *J. Booij*, *Mr. A. Buddingh*, *T. Halmstick*, referendarissen bij het departement van finantien, *Proost*, bij dat van marine; *P. de Mumbak*, bij dat van koloniën; en *Jh. A. Hartsveld*, bij dat van binnenlandsche zaken; voorts den heer *S. Boas*, hoofd-commies bij de staats-secretarij, en *Jh. Belgrik* inspecteur van het rijks kunstcabinet.

— Z. Exc. de directeur-generaal van oorlog heeft ingevolge verordening vervat in Z. M. besluit van 14 Augustus ll., betreffende de schadeloosstelling voor het gemis van kampagne-vivres, te bepalen: 1. dat de uitbetaling en verantwoording der bedoelde schadeloosstelling zal plaats hebben op de wijze, zoodra dit ten opzigte der schadeloosstelling voor het gemis van kampagne-vivres, bij disposite van 17 Januarij 1831, N°. 6, is voorgeschreven; en 2. dat de bedoelde schadeloosstelling alleen zal kunnen worden betaald aan de officieren der bataillons, behoorende tot het legercorps, welke, naar aanleiding van art. 6 van Zijner Maj. besluit, van 25 Julij p. p. N°. 67, worden gedetacheerd, om in [illegible] in het gemeenbest der vestingen, te voorzien, en die door de officieren der Korpsen, welke tot het vast garnizoen van die vestingen behooren.

— Gisteren maandag [illegible] uur [illegible] de beide bataillons [illegible] Schelde, de Maldersche binnengerukt, [illegible] den [illegible] en het gejuich der overgroote volksmenigte, [illegible] allerhartelijkst binnengehaald door de zich bevindende [illegible] dapper schutterij. Bloemen en kransen werden de [illegible] zonen, verdedigers van den vaderlandschen grond, op [illegible] langs de straten, als om strijd door de geteerde gelaagen [illegible] ten [illegible] drie uur waren de beide bataillons, [illegible] het [illegible] houd door de burgerij vereenigd en [illegible] op den Dam voor het [illegible] Stadhuis geplaatst was [illegible] allerfraaiste, met vlaggen, wapenen en andere oorlogstuig [illegible] trophée opgerigt, op welke men de woorden [illegible]

steun dan Burger-Trouw en Schutters-Moed." Voor dezelve bevond zich de regering der hoofdstad, met den heer Burgemeester aan het hoofd, bij monde van welken de beide bataillons mobiele schutterij op de hartelijkste wijze werden toegesproken en voor hunnen ijver en trouw dank gezegd. Daarna werden aan de manschappen de inkwartieringsbilletten uitgereikt.

Drukke toebereidselen worden aan de openbare gebouwen en aan vele particuliere woningen gemaakt, om des avonds den feestdag van de aankomst der schutters, met eene luisterrijke illuminatie te besluiten. Naar men voorts vernam zou er heden middag een dîner van 40 converts in den *Doelen*, van wege het stadsbestuur, en op dankzegging-maandag een dîner van 200 converts aan de officieren der schutterij gegeven worden.

— In het *Amsterdamsch Handelsblad* van heden leest men het volgende:

„Wij vernemen met genoegen, en zoo wij vertrouwen uit goede bron, dat door het bestuur en committé der nieuwe Handelsvereeniging, en echter ook de Kamer van Regentes en de Curatoren der Stedelijke Academie, de stappen gedaan zijn, bestaande in het opsporen der door den Spaanschen financiemeester aan de Cortes voorgedragen plannen van reductie, der aan onze beurs verhandeld wordende Spaansche fondsen. Zoo onze informatien goed zijn, zoude bedoelde door dit bestuur en committé, namens alle de leden, worden geteekend, en verder gelegenheid worden gegeven tot teekening door diegenen, welke daarin belang zouden stellen, en zich met den inhoud daarvan zouden kunnen vereenigen. Ons berigt luidt, dat behalve dat er in bedoelde het onbillijke van den gebeden maatregel wordt aangetoond, het ook bevat eene algemeene en naauwkeurige beschouwing van alle de Spaansche fondsen, en derzelver oorsprong, en daarin bijzonder dargedaan en uitgewikkeld wordt, dat de 5 p. Ct. Amsterd. Corpet, in geenen deele behooren tot negotiatien, van den jare 1823 gedagtekend, maar dat dezelve geëmitteerd zijn uit de conversie der 5 % Neg. *Hope en Comp.*, 3 % pCt *Echenique* en dat deze beide leeningen, op voordragt der commissie van financien der Cortes (dep. van *Toreno* aan het hoofd), in date 11 September 1820, als wettige schuld erkend zijn, welk besluit der Cortes door Z. M. den Koning van Spanje, in date 21 Mei 1821, is gesanctionneerd, zoo dat deze staat rust op billijkheid en mogelijk is het nu in overweging zijnde plan van reductie, ten minste op die ongunstige wijze als buitenlandsche berigten ons zochten dien te maken, kunnen begrepen zijn."

— Bij een besluit van Zijne Majesteit is bepaald, dat de akten van de stelling en vervanging van plaatselijke ambten, in kwaliteit van Rijks weger en meter voor de ijkschalen, welke geene bezoldiging genieten, op ongezegeld papier zullen gesteld en gratis geregistreerd worden, en dat de teruggaaf der regten zal worden verleend aan degenen, welke dienaangaande reeds hebben voldaan.

— Men schrijft uit Kopenhagen het geen volgt:

„Het nieuwe Nederlandsche linieschip *de Zeeuw*, den Prins *Hendrik* van Oranje aan boord hebbende, is den 29sten augustus in gezelschap van de fregat *de Snelheid*, van hier naar de Noordzee vertrokken. Den 26sten had alhier op de reede een droevig ongeluk plaats. Een met 18 personen beladen plezier-vaartuig was naar buiten gezeild om de ter reede liggende vreemde oorlogschepen te beschouwen, toen het, door het zware onweder, omsloeg. Door de spoedige, moedige hulp van kapitein *J. C. Rijk*, kommandant van *de Zeeuw*, die terstond eenige booten deed te water brengen, gelukte het 15 drenkelingen te redden en aan een wissen dood te ontrukken."

— De fabrijkstad Chemnitz, in Saksen, levert tegenwoordig een merkwaardig tooneel van spel bevoegenheden bloei op. Zes jaren geleden bedroeg derzelver bevolking nog geen 10,000 zielen, en thans telt men er op 200 na 30,000; ook ontbreekt het aldaar aan nieuwe woningen, en in den maand Mei d. j. werd bij de stedelijke regering door een der handelaars-huisgezinnen aangifte gedaan, dat zij geene bezwaarde woning konden bekomen, en dus bij gebrek aan eene, in de open lucht moesten zoeken. In den loop van dit jaar zijn er verscheiden nieuwe straten en eene menigte gebouwen opgetrokken, alwaar reeds de nieuwe gebouwen gereed zijn, terwijl ook in de overige nog gebouwd wordt. Bij het steeds aangroeijend getal van fabrijken in genoemde plaats begint men voor gebrek aan de hiertoe benoodigde handen te vreezen, dewijl er in de omstreken der stad hierin voorzien, om te onderzoeken of er ook elsdalen te vinden zijn, welke men zich met een gunstig gevolg van den anderen kant. De bevolkingsbeid in de manufacturen en fabrijken schrijft men daar te buitengewoon groot en het handelsverkeer zeer levendig. Zelfs de grootste fabrijken hebben voor weinige maanden in vooruitzigt gestrengestaande de vervaardigde goederen niet kunnen voldoen. Er worden thans weder twee nieuwe aanzienlijke katoenspinnerijen opgerigt en de bestaande worden geduriq uitgebreid. Men ziet dit een en ander hoe opgevolgd de vrees van velen geweest is, dat door de aansluiting aan de groote tolvereeniging onze belangen benadeeld zouden worden."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den September.

De commissie tot herziening van het Zwitsersche eidgenootschappelijk verbond heeft zich, in hare zitting van den 25sten ll., met meerderheid van drie stem, voor de instandhouding van het bondsgenootschappelijk tegenwoordig vast verklaard.

Bij de opening der rekeningen is gebleken, dat de gezamenlijke uitgaven ten behoeve van het bondsgenootschap, in het laatste dienstjaar, eene som van 1,000,000 fr. beloopen hebben.

In de zitting van den Zwitserschen landdag van den 27sten ll. is door de afgevaardigden van Bern het voorstel ter tafel gebragt, om aan de Neuenbergsche troepen, die zich bij het oefeningsleger te Thun bevinden, mogt worden gelast hunne krijgsmagt, waarin drie Pruisische bataljons voorkomen, te ontbinden, welke in de jaren 1831 en 32, ter belooning van moed en trouw zijn uitgerust, of in tegendeel, dezelve voortaan als anti-nationaal worden beschouwd, en wellig tot eene verbittering aanleiding zouden geven, waarvan men de gevolgen niet kon berekenen. — Het opperstand heeft op dit voorstel aan de bondsvergadering te kennen gegeven, dat hetzelve reeds uit eigen beweging, het kantonnaal bestuur van Neuenberg had uitgenoodigd, om de gedachte onderscheidingsteekenen onmiddellijk te doen afleggen; dat men daarop een weigerend antwoord bekomen hebbende, de bevelhebbers van het oefeningsleger de handhaving der strengste krijgstucht had aanbevolen, en eindelijk, onder dagteekening van den 25sten, van deze het geruststellend bericht had ontvangen, dat men voor geene ongeregeldheden had te vreezen, termijl het misverstand dat vroeger had plaats gehad, niet aan de gezindheid der troepen, maar alleen aan den wensch van zekere burgerlijke personen moest toegeschreven, die zich gedurig in het leger vertoonden, en alles aanwendden om twist en tweedragt te zaaijen. Vooral deze laatste inlichtingen waren voldoende, om het voorstel van Bern te doen verwerpen, zijnde hetzelve slechts door de gezanten van Luzern en Bazel-Landschap ondersteund. De meerderheid heeft intusschen goedgevonden, dat men in eene volgende zitting het beswaar zoude trachten uit den weg te ruimen, en de gezanten daartoe aanden last gegeven.

Te Athene is op den 25sten augustus van Konstantinopel aangekomen de gewezene Griekse gezant aan het Fransche hof, *Achmed-Fethi*. Na een kort verblijf aldaar zal hij over München zijne reis naar Parijs voortzetten.

— Onder dagteekening van den 16den dezer schrijft men uit den Neder-Donau:

„Het misverstand tusschen het Sultan en Mehemed schijnt van dag tot dag ernstiger te worden, en zoude, zonder de tusschenkomst der Europesche gezanten, ongetwijfeld in openbare vijandschap overgaan. De groote toerustingen der Porte, wier magt niet zoo onbeduidend is, als de Engelsche en Fransche dagbladen meermalen voorgeven, de vereeniging van een aanzienlijk legerkorps te Sivas, en de opstand onder de Curden, die aan de gebiedende grooten van den Divan wordt toegeschreven, hebben de aandacht van *Mehemed* ali opgewekt, en alle middelen doen in het werk stellen om het dreigend gevaar te keeren. Een in vijandschap uitdrukkingen gestelde firman, hebben troepen der vooruitgang te zijn over Nieuw Servië, die, naar men meent, te gelijk met een daartoe behorend manifest reeds in den loop dezer maand zouden worden afgezonden, zijnen de Engelsche gezant niet meer tusschenbeide getreden. Het verdeelingsplan van den Reis-effendi, dat eindelijk de zegepraal moest over, om de aanmatigingen van den opperbasja perk te stellen, en dat dien ten gevolge een leger en eene vloot zouden worden afgezonden, om het gezag van den Sultan door het ganesche rijk te herstellen, werd door Lord *Ponsomby* zeer dringend tegengesproken met de verklaring, dat hij in dit geval genoodzaakt zoude zijn den admiraal *Roussin* te gelasten, om met de Turksche vloot, zoodra die de Dardanellen mogt hebben verlaten, niettegenstaande [illegible] van den Russischen gezant kreeg men op [illegible] weg geen dreigend, doch een ontraden antwoord, en het schijnt dat vooral dit laatste den Sultan tot nadenken heeft gebragt. Een ander gerucht, hoe ongegrond de beschuldiging is, dat Engeland de Porte tot vijandelijkheden tegen *Mehemed* ali zoude aanzetten, daar men veeleer tracht de vrede in het Oosten te bewaren. Intusschen moet men de vijandige opmerken van den Sultan slechts als tijdelijk bedwongen, niet als aanzijde gesteld beschouwen. De korrespondentie tusschen Konstantinopel en de Europesche hoven is buitengewoon druk, en de Sultan schijnt zich van de onderhandelingen de Porte, door vijandelijkheden gezant te weren, de tusschenkomst en behoud

— Uit Odessa meldt men van 12 Augustus:

» De vice-admiraal *Lasaréff* is den 9den aan boord der stoomboot *Gromonosset*z, welke tot het tusschen Sebastopol en Eupatoria kruissende smaldeel behoort hier aangekomen. Na de op onze reede liggende en naar Konstantinopel bestemde oorlogsbrik *Themistokles* in oogenschouw te hebben genomen, vertrok hij nog denzelfden dag naar Nikolajeff, om het eerstdaags van stapel gelopen dienschip *Wlorschau* van 120 stukken, dat van den mond van den Dnieper lijnt, te bezichtigen."

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — De Koninklijke Akademie der Wetenschappen te *München* heeft op den 25 Augustus, den Geboorte- en Naamdag van den Koning van *Beijeren*, hare gewone openbare zitting gehouden, bij welke gelegenheid Dr. Schlegel eene verhandeling heeft gelezen over de fabel der *Gorgonen*, ter verklaring van een bronzen reliëf in de Heinsdijke Glyptotheek. — Tot honorair buitenlandsch lid der Akademie is, onder anderen, benoemd de Heer van Overmeer Fischer, voormalig Koninklijk Nederlandsch Gezant aan het Hof van *Japan*, en Schrijver van het bekende werk over dat Rijk.

Rusland. — Voor het Dorpatsche Hoogleeraar-Instituut, bestemd om jonge lieden voor te bereiden, tot welke studie zij door de Hoogleeraar aan de Universiteiten van *Rusland* opgeleid worden, bevindt zich thans een dier bekwame jongelingen te *Konstantinopel* tot het volledig beoefenen der Oostersche Talen. — De *Noordsche Bij* schrijft uit *Tamboff*: De instelling van openbare Leesbibliotheken in de Gouvernementssteden is eene der heilzaamste maatregelen onzer verlichte Regering. Ook hier zal er eene geopend worden, en de Tambowsche Adel, welke de vruchten dezer heilzame inrigtingen weet op prijs te stellen, heeft besloten, behalve de sommen, daartoe door de Regering bestemd en verscheidene ingekomene giften, een kapitaal van 50,000 roebels daartoe bijeen te brengen, waartoe 500 aktiën zullen worden uitgegeven, welke, in plaats van met geld, met boeken in de Russische, maar ook in vreemde talen, zullen kunnen betaald worden.

Frankrijk. — De Heer Aimé-Paris, ook buitenslands bekend, door zijne alhier gegevene lessen over de *Mnemotechnie* of de kunst om het Geheugen te versterken, heeft aan den Minister voor het openbaar Onderwijs eene Memorie ingediend, welke hij in druk heeft doen uitgaan, waarbij wordt aangedrongen op het gewigt, om bij de Normaalschool eene leerstoel voor de Mnemotechnie te stichten. Dezelfde heer had dezer dagen de gebroeders Castilho, schrijvers van een werk over de gemelde kunst, in regten betrokken, en zoo als men zegt, de Regtbank van Correctionele Policie te *Parijs*, heeft daarin uitspraak gedaan, en de gebroeders Castilho vrijgesproken. De Correctionele, oude den Heer Aimé-Paris tot [illegible] en [illegible] den aard van het bewijs [illegible] volstrekt geen natuurlijk gevolg waren van [illegible] wederzijds de grondbeginselen [illegible] dezelfde Broeders geput hadden. — [illegible] van 22 Augustus is bij de [illegible] voor leerstoel opgerigt voor het Fransche [illegible], waarin de Kandidaten voor het Licentiaat in de Regten in 't vervolg proeven van bekwaamheid zullen moeten geven. — Ingevolge een besluit van de Akademie van *Dijon*, zullen er in die stad op kosten der Akademie, op de gevels der huizen waar beroemde mannen geboren zijn, opschriften geplaatst worden. Reeds één zoodanige is er geplaatst met het opschrift: *In dit huis is* Bossuet *geboren den 28 September 1607, zijnde bijgestorven te Parijs den 12 April 1704.* — Men kondigt, als eerlang in 't licht verschijnen, een werk aan, 't welk gewis zeer belangrijk zal zijn, onder den titel van: *Mémoires d'un Prisonnier.* De Schrijver is de ex-minister de Peyronnet, die in dit werk zijne denkbeelden en overpeinzingen zal mededeelen over gewigtige vraagpunten, als: de altijd durende gevangenisstraf, politieke misdaden, [illegible], de [illegible]-eed, enz.

Turkije. — [illegible] blijkt, dat in *Turkije* het eerste voorbeeld van het uitgeven van Turksche werken bij inteekening gegeven is. Onder de werken, welke op die wijze in 't licht zullen verschijnen, zijn drie geschiedkundige, vijf spraakkunstige en vijf dichtkundige. Het [illegible] Verhaal van de Veldtocht van de Sultan [illegible] door Mohammed-Achmed Tajr, die in 1723 overleden is, [illegible] en op dezelfde wijze tot op den tegenwoordigen tijd is voortgezet; de Levens van de Mufti's, door Sohrab-Sradeddin-Ben-Mohmed, geschreven in den jare 1700, en de Levens van de Arts-Dichters, door den Reis-Effendi Achmed-Rasmi, zijn reeds voor de vertaling tot in 1807 door Schmid-Falk uit geleverd worden.

[illegible] is [illegible] dat het [illegible] Muziekfest van liefhebbers te *Londen* op den 31 October, 3 en 5 November zal plaats hebben. [illegible] de bijzondere deelneming en begunstiging verlangd van [illegible] van *Kent*, de Prinses Victoria, den Hertog en de Hertogin van *Northumberland*, den Hertog van *Sussex*, Graaf Spencer en eenige andere aanzienlijke personen. De uit te voeren stukken zijn gedeelten van [illegible] oratorium *Esther en Mathanel*, *Judith*, *Samson* en *Israël in* [illegible] van Beethoven's *Schepping* en Beethoven's *Olijfberg*, de [illegible] Op den laatsten dag zal Handel's *Messias*, [illegible] als op [illegible] uitgevoerd. Men meent te hebben kunnen opmerken, dat bij de groote muzijkfesten welke van tijd tot tijd in *Engeland* gegeven zijn, die dagen, waarop gemengde uittreksels uit groote muzijk-werken zijn gegeven, veel minder belangstelling hebben ingeboezemd, dan die, waarop een groot stuk in zijn geheel is uitgevoerd. Men beklaagt zich bij deze gelegenheid ook, dat de Toonkunst in *Engeland* veel minder vorderingen maakt, dan kon plaats hebben, indien tusschen Kunstenaars en Liefhebbers niet een geest van hatelijke partijschap heerschte. — De reeds sedert eenigen tijd met verlangen te gemoet geziene Roman van Bulwer, onder den aanlokkelijken titel: *de laatste dagen van Pompeji* (*the last Days of Pompeii*) is zoo even van de pers gekomen in 3 deelen in post 8° te *Londen* bij R. Bentley.

Nederlanden. — De Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te *Leiden*, welke hare jaarlijksche algemeene vergadering gehouden heeft op den 19den Junij jl. heeft de twee volgende prijsvragen voorgesteld, om beantwoord te worden tegen 1 Januarij 1836: 1. Historisch-wijsgeerig onderzoek naar den oorsprong der *lijfeigenschap* hier te lande, en de trapswijze verbetering en het eindelijk geheel opheffen van dien toestand. 2. Geschiedenis van Jacoba van Beijeren, dochter van Graaf Willem VI, uit de oudste, zoowel Buitenlandsche als Nederlandsche schrijvers en berigten opgemaakt, en met bijzonder opzigt tot de ware en ôpinste tijdorde der gebeurtenissen. Terwijl herinnerd wordt, dat de Maatschappij tegen 1 Januarij antwoord wacht op hare beide, in 1833 opgegeven prijsstoffen: 1. Een gewigtig tijdvak der geschiedenis, liefst der Nederlandsche (maar met uitsluiting van de laatste gebeurtenissen), in den smaak van Sallustius beschreven. 2. Welken invloed heeft de overkomst van vele vlugtelingen uit *Frankrijk*, ten gevolge der herroeping van het Edict van *Nantes*, in den jare 1685, niet slechts op den handel en de nijverheid, maar in het bijzonder ook op de letteren, beschaving en zeden der Nederlanderen gehad?

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Ten einde dit blad zoo nuttig als ons mogelijk is te maken, en onze lezers niet alleen in het staat- en letterkundige, maar ook in kunsten en wetenschappen eenen gelijken tred met de voortgangen onzer eeuw te doen houden, stellen wij ons voor, om, onder bovenstaande rubriek, mede te deelen al het, zoo buiten- als binnenlandsch belangrijke in het vak van schoone kunsten, handwerken, fabrijken, landbouw, weetelt, huishoudelijke nuttigheden en wat dies meer zij. Wij zullen ons daarbij bijveren, om van de voor het menschdom nuttige verrigtingen, uitvindingen en ontdekkingen verslag te doen; opdat de lezer ook hierin *au courant* blijve.

Het zoude gemmigen kunnen toeschijnen, dat wij dit tweede soort van werk op onze schouderen tilden; aangezien er periodieke werken bij ons het licht zien, welke zich ten taak gesteld hebben, om meer of min in de behoefte [illegible] te voorzien. Zonder over de waarde [illegible] te oordeelen, meenen wij dat ons plan geheel in het belang van het publiek is. 1° Omdat men door middel van dit ons *dagelijks* uitkomend blad [illegible] de voortreffelijke berigten bekend maakt, [illegible] door een [illegible] plan kan hebben. 2° Dewijl ons blad, hetwelk door het [illegible] gezegde rubriek echter niet in prijs verhoogd wordt, het gansche land door [illegible] handen komende, zoowel in die van den daglooner als in die van [illegible], meer en de algemeene verspreiding van nuttige kundigheden, [illegible] zulks met eenig ander ons bekend blad van dien aard [illegible] kan. (1)

Het ware mogelijk (alschoon wij er zoo veel, ook te, [illegible] hoede zullen zijn) dat wij eenig berigt mededeelden, dat reeds elders meer of minder uitgebreid voorkwam. Dit zoude [illegible] veroorzaken; dit, aangezien de verspreiding van nuttige kundigheden, [illegible] hoofde van gezegde hinderpalen, alles behalve algemeen [illegible] lezers ons die opgaven veeleer dank weten.

Bij het opgeven van het merkwaardigste nieuws, hetwelk landbouw, werktuigkunde, fabrijken, met een woord, kunsten en [illegible] opleveren, zullen wij trachten [illegible] aan algemeenheid van [illegible] te paren, en bij den algemeenen [illegible], hetgene ons land nog aan bijzondere bronnen van welvaart mogt bezitten, openbaar te maken. Ter zekerder bereiking van dit doel, openen wij [illegible] kolommen en [illegible] zich met ons tot dat oogmerk [illegible] vereenigen, [illegible] den [illegible] en opzigte van een of anders [illegible] opgave, eenige [illegible] of andere aanwijzing mogt verlangen, derzelver, zoo veel slechts in ons [illegible] zoo spoedig mogelijk zullen geven.

La Société d'encouragement te Parijs heeft de volgende prijsvragen uitgeschreven:

Voor 1834. Prijs van 3000 franks, voor [illegible] naainaalden. Dito van 12000 fr. voor een [illegible] van stoomketels. Dito 6000 fr. voor eene verbetering der smeltoven. Dito [illegible] fr. voor het vervaardigen van Chineesch papier. Dito 4000 fr. voor eene meer volmaakte soort van kaarsen. Dito 1500 fr. voor eene

(1) Het [illegible] Maatschappij van den [illegible] [illegible] deze, [illegible] algemeene verspreiding van [illegible] kundigheden, [illegible] op hoogere [illegible] tebesturen, maar niet ten dienste der gemeenheid [illegible] het bedoelde met te stichten, onder de grenzen van het [illegible] begraven

voldoende wijze om suiker uit beetwortels te raffineren. Dito 3000 fr. voor de ontdekking (in Frankrijk) eener groeve van Lithographische steenen, zoo goed als de fraaiste Munchensche. Dito 2000 fr. voor eene wijze om gekleurde steendrukken te vervaardigen. Dito 2400 fr. voor eene onfeilbare wijze om de vermenging van tarwe blom met meel van aardappelen te kunnen ontdekken. Dito 1500 fr. voor een kleed van asbest (steenvlas), hetwelk de spuitgaten bij een brand tegen de vlammen kan beveiligen. Dito 3000 fr. voor eene verbetering in de smeltovens. Dito 2000 fr. voor eene stoffe, geschikt om de vischlijm te vervangen. Dito 3000 fr. voor een middel om ijs te bewaren. Dito 1500 fr. voor de vervaardiging van den papierboom. Dito 3000 fr. voor eene verbeterde soort van drukletter. Dito voor eene proef, welke kalksoorten het best tot bemesting van landen geschikt zijn. — *Voor 1835.* Prijs van 500 fr. voor eene verbeterde fabricatie van steenen, pannen en tegels. Dito 1000 fr. voor eene verbeterde verglazing der dakpannen. Dito 12000 fr. voor eene betere wijze of een verbeterd werktuig om vlas te hekelen. Dito 3000 fr. voor het vervaardigen van flesschen, voor kokende dranken. — *Voor 1836.* Prijs van 1000 fr. voor het overbrengen van oude gravures op steen. Dito 6000 fr. voor eene wijze om hennep en vlas, zonder rotten, te bereiden.

Op de jongste Tentoonstelling van Voortbrengselen van Nijverheid enz. te Parijs zijn onder andere ten toon gesteld, *Tonnen* of *Vaatwerk*, vervaardigd door middel van het werktuig door den Heer MARREVILLE uitgevonden, waardoor een persoon (*kuiper* van zijn ambacht of niet), spoedig alle leden van het vat maken kan, waarvan de regthoekigheid volkomen, en de aaneenvoeging der duigen allerjuist is. Alle duigen en bodems, op deze wijze vervaardigd, passen volmaakt in het kroos en kunnen, bij het verven uit elkander genomen en wederom samengevoegd worden.

De Heer SOEMER in Frankrijk, uitvinder van eene bakkersoven, die met steenkolen gestookt wordt, heeft een middel uitgevonden, om zeewater drinkbaar te maken.

Men rekent, dat het waarnemen der heilige dagen in Frankrijk, door verzuim van tijd, dat land op 20 à 25 millioen francs 's jaars te staan komt.

In Frankrijk rekent men, dat van de 54,000,776 bectares (bunders), die de oppervlakte uitmaken, 7,185,478 onbebouwd liggen, hetwelk zijn de heiden (landen), dennen en moerassen.

Vele Fransche schepen maken thans gebruik van touwwerk, uit Manilla-hennep geslagen, en geven daaraan de voorkeur boven dat van Russ.

Uit een *Manilla-hennep* vindt men eene beschrijving, op bladz. 110 van het voortreffelijk werk: *De Scheepsvaart*, door W. VAN HOUTEN.

Staatsfonds- en Effecten-Courant, te Amsterdam.

VRIJDAG den 5den September.

Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Laatste Koers.	pCt.	Laagste Koers.	Hoogste Koers.	Laatste Koers.
60¾	60¾	60¾	Cert. dito 1815 . 2½	97¾		
97⅝	97⅝	97⅝	Obl. te London 5			
1⅛			Certif. te Hamb. 5			
21⅛	21⅛		Inschrijv. Assig. 5	67⅛		
89	89		Certificat. dito . 5			
75¾	75¾		Prämien			
100⅜			Aand. Loot 8,300	116¼		
			Pampus			
			Dito dito 8,50			
			Obligatien.			
			Dito dito f 100 . 2	60		
			Dito dito 250 . 4	123		
			Dito Metalliek . 5	97⅛	97⅝	97⅛
			Dito Lond. gar. 5	97⅝		
			Dito 2½			
33⅜	34⅜	34⅜	Oblig. Gold & C. 5			
23⅜	24⅛	23⅞	Dito 4			
1 1/16	1⅛	1 1/16	Cert. Stadsb. dito 2½			
39⅜	39⅝	39⅜	Wed. Deutzen 6	1000		
			Promessen.			
85⅛			Leening te Lond. 3			
			Brazilië.			
			Dito Rotterdam 6	75⅜		
103⅜	103	103	Dito te London. 5			
103⅛	103⅛					

PAKKET TE AMSTERDAM.

VRIJDAG den 5den September.

In den Graanhandel niets belangrijks omgegaan, gevraagd van [illegible] K. — 129 à 0. gebonte Pooln. f 125; — 126 O. bonte [illegible] 126 pukke O. Winsum f 130; — 127 pukke O. Winsum f 126; — 126 pukke [illegible] f 125.

GARST. — Verkocht: 111 ℔ Deensche f 90.
HAVER. — 86 ℔ dikke f 80.
BOEKWEIT. — Niets in gedaan.

VERKOOPING.

JACOB VAN NAERSSEN, openbaar Notaris residerende te *Breda*, als last hebbende van zijnen principaal, zal op Vrijdag den 12den September 1834, des avonds ten zeven ure, in het *Schuppershuis* bij P. AARTSERTS, aan de Haven te *Breda*, publiek Veilen, en op Vrijdag den 26sten daaraanvolgende, ten ure als boven, bij J. VAN RUN, in het *Hof van Holland*, binnen *Breda*, finaal Verkoopen:

Eene Hechte, Sterke en Zeer Commerciële HUIZINGE, genaamd *de Verguide Sleutel*, extra goed ter nering staande in de Karrestraat, op den hoek van de Nieuwstraat, te *Breda*, waarin de Winkel-affaire sedert zeer veel jaren, en nog bij voortduring met goed Succes wordt gedreven; bevattende behalven een ruimen Winkel, zes zeer Logeable, meest allen Spatieuse, zoo Benedenals Boven-Vertrekken, Vette Keuken, twee Kelders, drie Zolders en verdere gerieflijkheden, gekweteerd letter B. No. 22. Dit te vervullen en gelmaakt aan den 24sten November 1834, kunnende er van de hoogere 4000 gl. à 5 pCt. op het voorn. Huis gevestigd blijven.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

*** Aanstaande Woensdag den 10den September 1834 en volgende dagen, beginnende des voormiddags ten Tien ure, ten huize en ten verzoeke van den Heere J. DE PROOSTER, in de *Karrestraat*, wijk B. No. 20 te *Breda*, PUBLIEKE VERKOOPING van eenen zeer aanzienlijken *INBOEDEL*, bestaande in: Pendules, fraaije Mahonij en andere Meubelen met marmeren bladen, Spiegels en Platen, eene extra goede staande Huisklok, een Tafelservies en dito Koffij- en Theeservieze, veel Koopar en ander Keukengerij, Kolenkagchak, Kookkagchel en Oordsche Vuurhaarden, eene aanzienlijke partij best Blaatwen wit Engelsch Aardewerk. Verder een zeer goed bruin Ruinpaard, oud 8 jaren, eene fraaije en gemakkelijke Chais, eene lange Kar, eene zeer groote platte Wagen, Wagen, Hand- en Rolwagens, twee ijzeren Balansen, waaronder eene extra zware, met Beestenschalen, Kettingen en verder toebehooren, Koperen Fornuis, Wasch- en Kookketels en hetgeen er verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde Goederen zijn dagen te voren op de gewone uren voor een ieder te zien.

163ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De Wed. E. B. HOLLEVOEDT-BLINDERS, alhier gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij, te Breda, heeft ten Kantore van BROESE & COMP. verkrijgbaar gesteld, HEELE en GEDEELTEN van LOTEN in *Koop* en *Huur* volgens onderstaande *Prijs-Courant*.

EERSTE KLASSE.

Waarvan de trekking begint op Maandag den 22. September 1834, TE 'S HAGE.

HUUR		1000.	
Heele Lot	f 4,00	Heele Lot	f 69,00
Half Lot	2,00	Half Lot	34,50
Vijfde Lot	0,80	Vijfde Lot	13,80
Tiende Lot	0,40	Tiende Lot	6,90
Twintig Lot	0,20	Twintig Lot	3,45

STOOMVAART-PAKKET-MAATSCHAPPIJ.

September 1834.

Van *Middelburg*,		Van *Rotterdam*,	
Dingsdag den 9, 's morg.	7½ uur	Woensdagden 10, 's morg.	8 uur
Vrijdag 12,	5½	Zaterdag 13,	11
Zondag 14,	9	Maandag 15,	11

Te BREDA bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.